

Jaargang 73 no. 11

December 2018

**"Kleine
onopvallende
gebeurtenissen
hebben
soms grote
gevolgen."**

**De Gemeente en het Provinciaal Bestuur
van de
Congregatie van de Heilige Geest
wensen U inspirerende Kerstdagen
en een Gelukkig 2019**

Weerzien met Brazilië

Op 5 november 1957 kwam ik na een bootreis van 17 dagen in Rio de Janeiro aan. Met het oog op de aanstaande eerste benoemingen voor de missie in 1957, had ik mijn voorkeur uitgesproken voor Angola. Het werd Brazilië. De H. Geest heeft mijn missionarisleven gedurende 59 jaar geleid en begeleid in Brazilië. In de maand augustus van 2016 ben ik weer definitief naar Nederland teruggekeerd.

Dit jaar ben ik vanaf 21 augustus tot 19 september nog eens terug geweest naar dit land en naar de mensen tussen wie ik 59 jaar geleefd heb.

21 augustus 2018: Na een rustige vlucht van bijna 12 uur zag ik, dat de uitbreiding en vernieuwing van het vliegveld Guarulhos in São Paulo, gepland voor de Olympische spelen van 2016, eindelijk en met goed resultaat was voltooid. Dezelfde positieve ervaring had ik een paar uur later in Belo Horizonte. Daar valt het overvloedig gebruik van glimmend graniet op. Een dochter en een zoon van een bevriende familie kwamen mij afhalen. Hun ouders heb ik in 1962 in het binnenland van de deelstaat Minas Gerais getrouwd.

Ik werd met spontane omhelzingen ontvangen, wat zich herhaalde bij het weerzien van hun moeder, die al enige tijd weduwe is. Die omhelzingen!! Er zouden er nog veel, heel veel volgen. Er stond een heerlijke groene aspergesoep klaar om de eerste nacht in Brazilië met een goede slaap te beginnen.

De volgende dag begon goed met een telefoontje van een dame, Elenice. Ze was in de jaren 70 catechist en lid van de jongerengroep van een parochie in het binnenland. Ik herinnerde me meteen dat zij indertijd altijd zeer actief was. Elenice, vertelde me, dat ze, intussen gepensioneerd, in Belo Horizonte woonde en mij graag overal naar toe zou brengen, waar ik maar naar toe wilde. Daar heb ik tot wederzijds genoeg gebruik van gemaakt.

's Middags heb ik een spiritijnse gemeenschap bezocht en de volgende dag een lid van de spiritijnse lekenvereniging, dat ernstig ziek is en daarna de vrouw die vele jaren huishoudster is geweest in onze Nederlandse gemeenschap. Zij vertelde me, met tranen in de ogen, dat ze onlangs in een groentehal was bestolen. Zij was nog steeds verschrikkelijk verontwaardigd. Had twee dagen niet kunnen eten. Ze ging 's avonds nooit de straat op vanwege de overvallen en nu was het haar nog wel overdag overkomen.

25 augustus. Het weer was goed. Het vliegtuig kon landen in Governador Valadares, een stad met 280.000 inwoners. De piloot zei dat we om technische redenen wat later zouden

vertrekken. Het werd echter later omdat Mevrouw Dilma, de afgezette president van Brazilië, en haar gevolg te laat waren. Zij was op campagne voor de aanstaande verkiezingen, want zij wil senator worden in de deelstaat Minas Gerais.

19.00 uur concelebreer ik met de pastoor van de Lourdesparochie, Adalberto, die zijn 57e verjaardag viert. Ik ben zelf twee keer pastoor geweest in deze uitgestrekte parochie.

Om 20.30 uur ga ik voor in een huwelijkscelebratie. Een van de redenen om deze reis naar Brazilië te maken was het huwelijk van een bruidje, Franciele, 23 jaar oud. Haar ongetrouwde moeder had haar meteen na haar geboorte weggegeven. Haar pleegmoeder werd door een auto aangereden en stierf en Franciele ging naar een andere familie. Bij deze familie werd ze twee dagen voor Kerstmis met geweld weggehaald en als Kerstcadeau aan een andere familie gegeven. Toen ik hoorde wat er was gebeurd, ben ik naar de kinderrechter gegaan. Deze man stelde enige mensen tot mijn beschikking en op 2e Kerstdag was ze weer terug. Al gauw noemde ze mij haar opa. Franciele kwam stralend de kapel binnen. De bruidengom huilde van emotie. Musici die mij jarenlang hadden begeleid tijdens de liturgische vieringen, speelden en zongen. Prachtig! Met een volle kerk vroegen we Jezus Christus om het echtpaar te helpen blij en trouw te groeien in hun liefde. Bij de uitgang van de kerk werden er bonbons uitgedeeld. Een huwelijksreis zat er niet aan. Ze werken en studeren nog, zoals zoveel andere jonge echtparen die vooruit willen komen.

De volgende ochtend, zondag, ging ik voor in de Eucharistieviering van 8 uur. Ik zag honderden lachende mensen, die blij waren dat ik weer bij hen was. Een bijzondere ervaring. Ik had daarover al horen vertellen door collega's van me, die in Afrika gewerkt hebben en daar ook ooit terug waren geweest. Velen ontvingen lachend de Hostie en van anderen kreeg ik een klopje op de schouder. Door de zang en spontane deelname was ik al gauw helemaal opgenomen in hun geloofsbeleving. Na de viering begon het feest van de omhelzingen en foto's. Het was een geweldig weerzien.

Twee jonge echtparen hadden me gevraagd om hun kinderen te dopen. Over dopen gesproken, ik heb duizenden kinderen gedoopt. Tot 1963 gebeurde dat nog in het Latijn. De ouders van deze kinderen nemen al jaren actief deel aan de geloofsgemeenschap. Ze weten heel goed wat ze met de doop voor hun kinderen vragen. Zo wordt de doop van hun kinderen een mooi mystiek gebeuren.

Van Regina, een goede kennis van mij, kreeg ik een uitnodiging om deel te nemen aan de 30e verjaardag van de "Pastoraal van het Kind" in het diocees Governador Valadares. Deze Pastoraal is een sociaal gericht werk, gesteund door de Nationale Bisschoppenconferentie. Deze beweging bereidt vrijwilligers voor en begeleidt hen in hun toewijding aan kinderen, vanaf de moederschoot tot 6 jaar, die speciale aandacht en steun nodig hebben. De vrijwilligers bezoeken de moeders / gezinnen en organiseren bijeenkomsten waarin, de nodige oriëntatie over gezondheid, opvoeding en voeding wordt gegeven.

Het was fijn om te zien dat Regina en haar twee secretaresses nog steeds met veel moed, geloof en enthousiasme de vrijwilligers in de parochies bezoeken en de resultaten en problemen bespreken. 3.500 kinderen uit 2.800 gezinnen krijgen ondersteuning. Ongeveer de helft van de gezinnen leeft onder de armoedegrens.

In gesprekken met mensen in de drie steden waar ik ben geweest, voelde ik een mentaliteit die ik in bijna 60 jaar nooit zo sterk had gekend. Er heerst een diepe verslagenheid, hulpeloosheid, ontevredenheid, wantrouwen, zonder uitzicht op een betere toekomst. Men heeft het vertrouwen in de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht verloren. Er wordt veel gescholden en heel veel mensen lijden in stilte, vooral degenen die moeite hebben om rond te komen.

Op 7 oktober is de presidentsverkiezing, er zijn acht kandidaten die president willen worden. De mensen weten niet, wie van hen hun stem waard is. De politieke partijen stijgen in aantal (35), maar functioneren niet. De kandidaat, die in de voorspellingen tot 35% komt is

buitengewoon radicaal, zonder dialoog en zonder ervaring. Hij belooft het geweldige probleem van de criminaliteit met wapengeweld te overwinnen.

We zijn in de maand september. Dat is al jaren lang in Brazilië de bijbelmaand. Elk jaar wordt de aandacht gevestigd op een bepaald boek van de Bijbel. Voor dit jaar is het boek Wijsheid gekozen.

Bij de ingang van het Pastoraal Centrum luisterde ik naar een groep mensen, die luidruchtig hun opinies gaven over de kandidaten voor de presidentsverkiezing. Ze waren duidelijk verdeeld. Even later zag ik de groep eensgezind terug te midden van een grote groep mensen, die hun problemen naast het Boek Wijsheid neerlegden. Het Boek Wijsheid begint met: “Heb de gerechtigheid lief, heersers der aarde.” De cursus wordt gegeven door leken.

Een bijzonder weerzien was het bezoek aan pater Jo van de Laar, die kort geleden voor kanker is geopereerd. Hij ontving mij glimlachend tussen bloemen en planten. Ik zei hem: “We hebben voor je gebeden. “Daar ben ik heel dankbaar voor. Het was ook nodig”, was zijn antwoord. Bij de koffie vertelde hij over de moeilijke dagen, die hij had beleefd met veel onderzoeken naar de oorzaak van de pijn, totdat men een gezwel had gevonden in de dikke darm. Toen was het wachten op de operatie. Dat gebeurde in Belo Horizonte met gebruik van een robot. Hij kon 2 dagen daarna naar huis en hoorde 14 dagen later dat hij vrij was van verdere behandeling. Tot mijn verbazing hoorde ik dat dit de eerste keer was dat hij in een ziekenhuis was opgenomen. Jo heeft jaren lang met woord en daad geleefd met en voor mensen van een grote volksbuurt van Itaúna. Het resultaat is een bloeiende actieve geloofsgemeenschap, waar de mensen steun en moed ontvangen voor de moeilijkheden van iedere dag. Samen met de mensen werd er een mooie functionele kerk gebouwd.

In 1983 vroeg de Vastenactie speciale aandacht voor de achtergebleven medemens. Jo gebruikte die actie ten bate van het achtergebleven, verlaten kind. Dat bracht hem tot het bouwen van een crèche met steeds meer zalen en speelruimten. Hij had gelukkig als medewerkster een zeer trouwe en bekwame directrice. Dit jaar heeft de crèche 185 kinderen van 1 tot 5 jaar. Ze worden begeleid door 36 onderwijzeressen. Deze worden nu betaald met geld van de federale regering. Vanwege de crisis is die nu twee maanden achter met de betaling. Jo heeft ook een groep van 35 kinderen tot 12 jaar die in een moeilijke en gevaarlijke omgeving wonen. Hij heeft een tehuis waar ze rustig kunnen studeren, met de computer kunnen omgaan en kunnen sporten.

Met Kerstmis is er een groot diner voor de armen, waarbij veel mensen door middel van hun giften laten zien, dat ze Jo waarderen en graag steunen. Jo wordt op 1 november 80 jaar. Hij voelt zich nog sterk genoeg om door te gaan en diensten te blijven verlenen aan de buurtparochies om zo het werk van de priesters in zijn omgeving te verlichten. Het was goed hem blij en opgewekt terug te zien .

Mijn reis had ik zo geprogrammeerd, dat ik een hele dag over had om in te gaan op een uitnodiging van pater Johan (Ko) Gradussen, die op 14 september zijn gouden priesterfeest vierde. Ik trof Ko aan met een broer uit Druten en een zus uit Deurne.

Ko vertelde, dat tijdens zijn verblijf in Rome in 1996 de bisschop van Sete Lagoas hem daar was komen opzoeken. De goeie man wilde een nieuwe parochie beginnen in de periferie van de stad, maar vond tussen zijn clerus niemand die bereid was deze opdracht op zich te nemen. Hij nodigde Ko uit voor dit avontuur.

Op 13 februari 1996 kwam Ko in Sete Lagoas aan met 2.000 dollars van de Algemene Raad. Nu, 22 jaar later, vertelt hij tevreden van Gods genade, over zijn eigen zwoegen en de medewerking van zoveel mensen. Er zijn nu 7 levendige geloofsgemeenschappen met een eigen kerkgebouw en een paar zalen. De armen zijn niet vergeten. Naast een kerk werden er kantines gebouwd om de hongerigen eten te geven.

We spraken ook over de toekomst. Ko vindt dat het nu tijd is om de parochie terug te geven aan de bisschop, die nu wel priesters heeft voor deze parochie in de periferie van de stad. Hij wil zelf wel in de omgeving blijven wonen.

We stonden om 19.00 uur met 19 priesters en diakens klaar om de viering te beginnen. Ontbrak alleen de bisschop. Hij verscheen na 20 minuten. De jubilaris was altijd een man van de klok. We zongen bij het binnengaan: "We komen uit het noorden en het westen van allerlei plaatsen. Ik heb op mijn borst het kruis en in mijn hart, wat Jezus mij zei." We vierden het feest van de Kruisverheffing. Ko mediteerde hardop over de lezingen en dankte God voor de moed en de kracht die hij had gekregen om gedurende 50 jaar zijn roeping trouw te beleven, ondanks de moeilijkheden in het pastorale werk en de kruizen die hij moest dragen als gevolg van gezondheidsproblemen. Hij dankte de mensen voor de steun, die hij 22 jaar lang van hen had ontvangen in de parochie.

De bisschop bedankte Ko voor zijn aanwezigheid gedurende zoveel jaren, niet alleen in de parochie, maar ook bij alles wat er in het diocees speelde. Hij dankte hem vooral ook voor zijn aandacht voor de armen. Ik feliciteerde Ko uit naam van zijn medebroeders en zei ook tegen de mensen, dat ik gekomen was om hun pastoor uit te nodigen om terug te keren naar Nederland om te gaan rusten.

De mensen stonden meteen op en zeiden in koor: "Wij willen dat hij hier bij ons blijft".

Er waren meer dan 500 mensen in de kerk en iedereen kreeg na afloop van de viering een heerlijk bakje met rijst groenten en vlees.

We kennen Ko als een man die van dieren houdt. Hij heeft een grote herdershond en er staan drie kistjes voor zijn huis voor drie katten. Zijn hond vergezelt hem ook in de kerk. Toen Ko met zijn mooie stem al zingend om vergiffenis vroeg, zong de hond met hem mee. Het beest had echter een andere melodie en zong bovendien onuitstaanbaar vals. Vele boze ogen zagen hem aan, zodat hij al gauw naar zijn mand bij de ingang van de kerk verdween. Zo konden we genieten van de blijde zang van de meer dan 500 mensen.

Terug in Gennep denk ik nu tevreden terug aan wat ik allemaal gezien heb. Het was goed om weer te zien hoe mensen elkaar helpen te geloven in Jezus Christus. Elkaar helpen in het beleven van liefde en trouw in huwelijk en gezin. Hoe jongeren met elkaar de Bijbel lezen en overwegen, bidden en zingen om overeind te blijven en de studie serieus nemen. Het was goed om weer te zien hoeveel er wordt gedaan voor kinderen, die in een gevaarlijke omgeving leven van drugs, misbruik, mishandeling en honger.

In een omgeving van liefde en genegenheid proberen enthousiaste jonge mensen met allerlei activiteiten in de kinderen krachten op te wekken om niet op te gaan in de wereld van haat, ongevoeligheid, zonder toekomst.

Gerard Hogervorst

Bijeenkomst van nieuwe oversten in Rome

De provinciale oversten die het afgelopen jaar zijn gekozen, kwamen van 17 tot 28 september op het Generaalat van de Spiritijnen in Rome bijeen ter kennismaking met het Algemeen Bestuur, om met elkaar van gedachten te wisselen en om zich te laten informeren over het functioneren van de verschillende bestuurlijke diensten van het generalaat. Dit maakt deel uit van de inspanningen van de Algemene Raad om te zorgen voor een goede uitrusting van de verantwoordelijken op provinciaal niveau.

13 deelnemers waren aanwezig. De overste van de Democratische Republiek Kongo had moeilijkheden om tijdig een visum te krijgen en kwam een paar dagen te laat, waardoor hij helaas niet meer kon aansluiten bij onze sessie. Hij zal uitgenodigd worden voor de bijeenkomst van het volgend jaar.

Het programma bevat een aantal workshops en conferenties over leiderschap, diversiteitsmanagement binnen de provincies en een aantal andere administratieve kwesties. Het is verbazingwekkend hoe gevarieerd de congregatie is geworden als wij kijken naar haar ledenbestand, maar ook hoezeer de missionaire opdrachten op de zes continenten waar haar leden werken in tweeënzestig landen, van elkaar verschillen. Culturele diversiteit binnen provincies is een in het oog springend kenmerk in het huidige geglobaliseerde tijdperk. Er is vrijwel geen provincie zonder een aanzienlijk aantal medebroeders uit andere landen. Generatieverschil is eveneens een kenmerk van veel provincies. Het leeftijdsverschil tussen de jongste en de oudste medebroeder in de verschillende provincies is groot. Tegelijk met de snelle veranderingen in het huidige digitale tijdperk, zijn culturele verschillen en generatieverschillen, zelfs in de provincies die over het algemeen als jonge provincies worden beschouwd, werkelijkheid geworden. Zowel aan de rijkdom van diversiteit als aan de uitdagingen daaraan verbonden, werd tijdens de workshops aandacht besteed.

De betekenis van Missie in de huidige context is een ander interessant onderwerp dat te maken heeft met het concept van leiderschap als animatie. Demografische veranderingen als gevolg van migratie, verschil in bevolkingsgroei tussen landen, economische en andere factoren hebben een belangrijke impact op de uitdagingen van de missie in de huidige tijd. Het streven naar integrale ontwikkeling van personen is ook een andere factor die een belangrijke rol speelt in het missieproject van de congregatie. Het Kapittel van Bagamoyo definieerde Gerechtigheid Vrede en Heelheid van de Schepping (JPIC) als speerpunt in de missie van de congregatie. Nu gaat de congregatie even een stap verder in de richting van menselijke ontwikkeling. Er komt binnenkort een ontwikkelingscentrum in het generalaat, dat zal zorgen voor gespecialiseerde methoden en voor middelen om medebroeders toe te rusten, die zich bezighouden met ontwikkelingswerk en om de verschillende menselijke en materiële ontwikkelingsprojecten te ondersteunen, waarmee de provincie zich bezighoudt. Gezien de toename van migratie in de afgelopen jaren, de vele schipbreukelingen op de

Middellandse Zee, de slachtoffers van de tocht door de Sahara of via andere migratieroutes, is het voor iedereen duidelijk dat deze mensen geholpen moeten worden om zich te ontwikkelen, zodat zij in staat zijn om voor zichzelf te zorgen op de plaats waar zij zich bevinden: in hun eigen land.

Iedereen praat over het probleem van migratie. In de wetenschap dat velen onderweg reeds zijn gestorven, worden er inspanningen geleverd om degenen die veilig zijn aangekomen te helpen. Maar men richt zich zelden op de echte oorzaken van migratie, op datgene wat mensen dwingt hun huizen te verlaten. Bovendien is er een recente opleving van afwijzing van migratie in veel landen. Onlangs zagen we hoe de Amerikaanse regering duizenden soldaten naar de Mexicaanse grens stuurde om migranten tegen te houden, die al duizenden kilometers te voet hebben gelopen op zoek naar een beter leven. Dit laat zien hoe belangrijk migratie vandaag is voor de missie, maar ook dat het een groot waagstuk is om vandaag met migranten in een vijandige omgeving of situatie te werken.

De workshops behandelen andere bestuurlijke kwesties binnen de congregatie, waaronder interne en externe solidariteit, bescherming van minderjarigen en kwetsbare personen, alsook canonieke problemen. Er is een nieuwe publicatie over het beleid met betrekking tot de bescherming van kwetsbare volwassenen die een aanvulling vormt op het bestaande beleid inzake de bescherming van minderjarigen. Dit maakt deel uit van het proactieve beleid dat de congregatie voert om te zorgen voor veilige verhoudingen binnen de vormen van apostolaat, waarbij kwetsbare personen betrokken zijn.

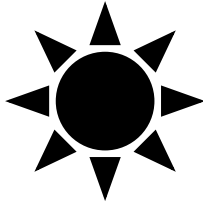
Ik wil nog zeggen dat het 10-daagse programma niet vol zat met eindeloze vergaderingen en workshops. Er waren gedenkwaardige momenten binnen en buiten het generalaat. Allereerst was de sfeer binnen het Generalaat zeer aangenaam. De dagelijkse liturgische vieringen werden goed voorbereid, afwisselend door afzonderlijke groepen met ieder hun eigen culturele inbreng. De maaltijden en recreaties waren ook erg goed. We werden twee keer getrakteerd op speciaal bereide Afrikaanse maaltijden, samen met medebroeders uit andere culturen en plaatsen. De laatste dag was een culturele avond met BBQ. Lieder en dansen uit de cultuur van alle deelnemers werden uitgevoerd.

Tussen het programma door namen we deel aan een publieke audiëntie van paus Franciscus in het Vaticaan. We maakten ook een bedevaart naar onze medeoprichter Frans Maria Paul Libermann. We bezochten de plaats waar hij in Rome woonde, in afwachting van de goedkeuring van zijn missionair project door het Vaticaan. Er was ook een heel interessante gebeurtenis buiten Rome: een dagje op pelgrimstocht naar Assisi, waar we konden bidden bij de graven van St. Franciscus en St. Clara, beiden afkomstig uit Assisi.

Marcel Uzoigwe

Ordo's 2019

De ordo's voor 2019 zijn verkrijgbaar via het secretariaat: secretariaat-cssp@missie-geest.nl

Jarigen in december

2 Toon Gruijters
Charles Eba'a
4 Jules Habets
Trudie Smits

5 Marian Leideritz
7 Ton van Schaik
10 Gerard Hogema
Chris Wiezer

16 Piet Pubben
Frans Wijnen
24 Koos Gordijn

Het einde van “Weert” door Geert Jansen CSSp

Toen ik in juli 1968 voor het eerst naar Weert kwam, belandde ik in een hele nieuwe wereld. Ik was er nog nooit geweest. Ik had er nooit les ontvangen en evenmin les gegeven. Het zal duidelijk zijn dat met “Weert” het missie-seminarie van de congregatie van de H. Geest wordt bedoeld. Mijn eerste jaar in Weert was tevens het laatste jaar voor “Weert” tussen aanhalingstekens. Want het seminarie zou einde schooljaar '68-69' opgeheven worden. In feite was het al opgegaan in een nieuwe stichting nl. de Philips van Horne Scholengemeenschap. Samen met de M.M.S. de middelbare meisjesschool. Alleen het internaat beleefde in '68 zijn laatste jaar. Wat bestaan bleef was de gemeenschap van de paters en broeders, 'n man of 7-8.

Met het broodtrommeltje in de tas fietsten de paters leraren 's morgens om 8.15 uur naar de Philips van Horne, in de wijk Leuken: Jan Koekkoek, Nico Tekstra, Jozef Strik, Joop Mittelmeyer en Henk Peltenburg. Guus Biemans en Broeder Antonius bleven thuis voor het huiswerk. Het was er stil en doods rondom al die lege schoollokalen en barakken. Junkies, drugsverslaafden en andere randfiguren kwamen 's avonds in het donker een kijkje nemen, buiten en binnen. Dat deden ook enkele Weertse fabrikanten. Zij zochten een plek om hun buitenlandse arbeiders een onderdak te geven. Een deal met de congregatie was gauw gemaakt. De leslokalen werden omgebouwd tot bewoonbare ruimten. Joegoslaven, Marokkanen, Antillianen en Spanjaarden brachten weer leven in en rondom de gebouwen van het seminarie. Het was 1972.

In 1975 vonden de gastarbeider zelf een woning in de stad, zodat het contract met de fabrikanten weer werd ontbonden. Het werd weer stil op N^o36. Maar niet lang. Er kwamen projectontwikkelaars kijken, de gemeente begon ook belangstelling te tonen en bouwondernemers dachten al aan opdrachten. De gemeente kocht de kapel die als soos voor de bejaarden ging fungeren. Enige tijd later werd zij een moskee voor de Turkse gemeenschap. De schoolgebouwen, de sportvelden en de achtertuin werden verkocht. Al spoedig werd met de sloop begonnen. Het hele terrein werd bij elkaar getrokken en bouwrijp gemaakt voor 'n nieuwe wijk: het patersveld. Einde “Weert”. Niets was er nog, dat herinnerde aan het grote kleinseminarie van de congregatie van de H. Geest. Het is inmiddels 1980.

De voorkant van het complex was blijven staan. Het onderging ook enkele praktische verbouwingen. Er woonden nog maar een paar van onze mensen. In deze tijd vond er een grote verandering plaats in het reilen en zeilen van de congregatie.

Jarenlang was er een grote trek geweest van missionarissen vanuit Nederland naar Afrika en Brazilië. Nu begon er in omgekeerde richting een trek terug naar Nederland. Oorzaak was de hoge leeftijd, ziekte of politieke onrust. Sommigen kozen voor de gemeenschap van Weert, anderen voor Gemert of voor een tehuis in hun vroegere woonplaats. Tot 2005 hebben 46

paters en broeders hier hun heil gevonden. Voor 2, 4, 5 of 6 jaar. Christ van den Bosch zelfs voor 13 jaar. Het betekende ook dat de samenstelling van de gemeenschap steeds veranderde en ook dat de gemeenschap klein in aantal bleef, maximaal 14 personen. Sommigen hadden elkaar nooit meer gezien sinds het begin van hun missionair leven. Prachtige vertellers waren erbij. Mensen die "Afrika" of " Brazilië" als het ware levend en tastbaar in ons huis brachten. Anderen, met een mindere opmerkingsgave, kwamen niet verder dan dat de tijgers in het noorden leefden, de leeuwen in het midden, de giraffen en apen in het zuiden en dat de muskieten overal in het land actief waren. Bijna alle teruggekeerden vonden het moeilijk zich in te leven in de Nederlandse- en de westerse denk- en leefwereld. We konden elkaar niet altijd helpen en bijstaan, Jammer.

Rond het jaar 2000 hield de stroom terug op. We bleven hier met zes man over. Wonen in een groot huis, met vele lege kamers, lange gangen, en een te grote refter en woonkamer, gezellig is dat niet. Holle ruimten waren het, die veel kosten aan verwarming, licht, water, onderhoud en personeel. Wat allang in de lucht hing, kwam half mei dit jaar naar beneden vallen. Het bericht van het bestuur van de congregatie: we houden ermee op in Weert, op 1 oktober is het uit, over, af, op, wegwezen. Dat betekende dus echt helemaal einde " Weert". Vier maanden hadden we nog. Het leek nog zo lang. Maar ze waren heel gauw voorbij. Het bericht bereikte ook de krant en de lokale tv. Vanaf nu konden we niet meer op straat komen of we werden door mensen uit de buurt of door bekenden uit de stad steeds staande gehouden en aangesproken. "Is het echt waar?" "Wat jammer toch!" "Waar gaan jullie nu heen?" "Wat gebeurt er met het huis?" "Verkopen? Toch niet aan... (Men wijst dan naar de kapel - moskee)." Veel beklag, veel medeleven, veel goede wensen. Nog meer adviezen, maar geen bruikbare. En ook geen kopers. Het leven gaat door als tevoren. Maar toch anders.

Dan nadert half september. Koos, Martin en Gerry nemen de organisatie van de ontmanteling in handen. Er komen drie grote containers onder de brandtrap te staan. Op een zaterdagmorgen bezetten 10 medestanders ons huis. Na een kop koffie en een stuk Weerter vlaai worden ze naar boven, naar de zolder op de tweede verdieping gedirigeerd. Een zolder vol met stalen bedden, matrassen, stoelen, balken, bloempotten, tv's, met grote stapels studieboeken van alle leerjaren van de school. Een zolder vol met troep, van de straat gehaald en naar boven gesjouwd door broeders Serenus. En dat allemaal via een smalle ladder en door een klein vierkant luik. Niet te geloven! Stuk voor stuk wordt alles naar beneden gekieperd. Begeleid door luide kreten, als een groot zwaar bed precies in de container belandt. Als de grote stukken verwijderd zijn, wordt er een lange ketting gevormd langs twee brandtrappen. Duizenden siertegels gaan van hand tot hand richting container. Onder het zingen van ritmische liederen gebeurt dat doorgeven en wel in een hoog tempo. Châpeau! En dan ... hierbij wil ik toch even langer stilstaan. Want bij alles wat nu wordt weggegooid daar hebben eens mensen bij gehoord. Mensen van de congregatie, paters, broeders. Zoals bij de tientallen koffers die nu aan de beurt zijn om in de container te belanden. IJzeren en houten koffers, en een zeer oud gevlochten rieten koffer. Er staan namen op geschilderd, landen en soms ook nog een jaartal. De eerste koffer dat naar beneden valt, breekt in drie delen naast de container. Ik lees; P. van Adrichem, Tanzania, 1936. Die Piet! In 1949 is hij pas voor het eerst uit Tanzania teruggekeerd na 13 jaar Afrika. Vanwege de oorlog. Mooie, spannende verhalen, vertelde hij. Niet over leeuwen of tijgers, maar over de mensen uit Tanzania en over zijn belevenissen met hen. Veel plezier hebben wij met hem gehad in de jaren '87 – '90.

Een tweede koffer komt naast die van Piet terecht. Ooit eigendom van broeder Sam Dorssers. Ik zie hem in 1979 nog binnenkomen. Hij gaat meteen op zijn kop staan op de leestafel. Het kleingeld rolt uit zijn broekzak. ' Zo, nu weten jullie wat ik nog kan. Ik ben al 72." Hij kan ook

goed kandelaars maken op de draaibank in de kelder. Op een keer draait hij zijn rechter duim op een dun velletje na er af. In het ziekenhuis wordt hij weer vastgezet.

Weer een koffer nu met de naam J. v. Reijssen. Koos is de beschermeling van Piet van Adrichem geweest een vrome man, die wel 42 gebedenboeken op de vensterbank heeft liggen. En hij gebruikt ze allemaal. Bijna elke dag fietst hij naar de Moeselkapel met wel 15 boeken in een plastic tas. Maar Koos wordt ziek. Krijgt veel medicijnen voorgeschreven. Bij het Kruidvat koopt hij er nog bij. Het mag niet baten. Koos sterft in ons huis in 1996.

Nog een koffer wordt naar beneden gegooid. Geen lawaai of gekletter. Het is de biezen koffer. Een label vertelt, dat hij van Jan Koekkoek is geweest. 1929. Jan Koekkoek, wie kent hem niet. En wie heeft niet van hem gehoord. In de congregatie en ook in de stad Weert. Naar Angola, meen ik, is zijn hoop en verlangen geweest. Maar het gezag houdt hem in Nederland, in Weert. Lesgeven en de studenten begeleiden. Enige jaren later krijgt hij een studieopdracht. Hij hoopt op Nederlands maar het wordt wiskunde. In Amsterdam, de V. U. Woonplaats Halfweg. Maar Jan, de bolleboos, doet er scheikunde bij en voor zijn eigen hobby ook nog sterrenkunde. En met succes! Op het internaat en later op de Philips van Horne is hij een hoogwaardig leraar en een zeer vaardige klusjesman. Jan Koekkoek, ik denk dan aan: leraar wiskunde en scheikunde, elektricien, loodgieter, Verwarmingsmonteur, horlogemaker, zonnewijzer deskundige, boekenschrijver en ... dievenvanger. Heel zijn leven is hij in Weert gebleven. Jan, die zoveel kent, en zoveel weet en doet, krijgt op hoge leeftijd te doen met dementie. Hij sterft in Gennep in 2009.

Er worden nog enkele koffers naar beneden gegooid. Dan is de zolder leeg en schoon. De medestanders zijn tevreden. Alles is goed verlopen. In de refter staat een heerlijke maaltijd klaar, bereid door Trudy en Mien. Na een korte pauze wordt nog een zolder ontruimd. Die is wel niet zo groot, maar de enge trap ernaartoe kent wel twee scherpe bochten. De timmerkelder is de volgende ruimte die wordt aangepakt. Veel gereedschap en ander materiaal heeft in de voorgaande weken al een eigen weg gevonden bij familie, kennissen en burens. Maar het is toch een zware klus om de kelder helemaal leeg en schoon te krijgen. Diep in de namiddag is de hele zaak geklaard. De drie containers zijn vol. Één met alleen maar hout, een met ijzer en de derde vol met kleingoed. De medestanders wassen hun handen, kletsen nog wat na, maken afspraken, drinken nog wat en gaan dan naar huis. Met hartelijke dank onzerzijds. Trudy en Mien hebben de pannen en schalen weer schoon in de auto gezet. Met onze beste drank gaan ook zij weer huiswaarts.

Bijna ongemerkt vanwege de grote drukte bij het leeghalen van het huis, is Piet Delisse flink in de weer in de tuin. Samen met enkele familieleden licht hij het Mariabeeld, verstopt tussen de coniferen, van zijn sokkel. Zonder enige beschadiging wordt het voorzichtig op de aanhanger gelegd. Daarna wordt ook nog het zware borstbeeld van Libermann van zijn sokkel gehaald en bij Maria op de aanhanger gelegd. Een hele zware klus wordt perfect tot een goed einde gebracht. Goed gedaan, mannen!

Omdat een week eerder door het Weerter mannenkoor alle boeken zijn meegenomen, klinkt het nu wel heel erg hol daarbinnen. Als je er doorloopt herken je je eigen huis bijna niet meer. Alleen maar ruimten omgeven door vier muren. Wat er dan nog instaat aan tafels, stoelen, kasten of andere huiselijke spullen is voorzien van een sticker. Gennep, Eindhoven, Spaubeek staat er op geschreven. Of codes als 2.7, 3.3, 3.1.

We leven er nog een week in. Gezellig? Nee, echt niet. Dan is de 'fatale' datum er. De volle blauwe kuipen, vol met onze persoonlijke spullen, worden in de verhuishagens geladen. Andere delen van de inboedel met een sticker "Gennep" erop gaan ook de wagens in. Alles weg ... richting Gennep. Het voltallig personeel is al vroeg in de morgen aanwezig: Annie,

Hetty, Gerry, Jet, Nelly en ook nog Joke. Heel sympathiek dat ze tot het laatste moment blijven om nog wat te regelen, te helpen en ... om ons uit te zwaaien. Heel, heel hartelijk dank, voor al die jaren van arbeid, zorg en medeleven. Gegroet en kom nog eens langs. Afstand 83 km. 10:00 u. Slaat de grote klok van de Martinuskerk. Als eersten vertrekken Ben en ik. Nog wat foto's moeten er worden gemaakt, nog wat handen geschud en dan de auto starten. We rijden langzaam (30 km) de wijk Fatima uit richting Gennep. Praten onderweg doen we niet veel. We hebben beiden zo onze eigen gedachten, waarmee we bezig zijn. Rond 11:00 u. komen we aan op de parkeerplaats Spiritijnenhof. Heel vriendelijk en hartelijk ontvangen door Cor. Een nieuw leven, een ander leven staat ons te wachten. Weert: het missie seminarie, de gemeenschap, het woonhuis op nummer 36 ... alles is verleden tijd. Einde van een 107-jarig bestaan.

Geert Jansen CSSp

Spiritijndag en Reünie 2019

Spiritijndag en de Reünie voor oud-collega's vindt in 2019 plaats in Gennep op

2^e Pinksterdag, maandag 10 juni.

U ontvangt nog een uitnodiging.

DAGBOEK november 2018

- 2 nov. Feest van Allerzielen. Hoewel de liturgische kleur vandaag paars is, staat er om 11.45 uur in de soos toch een "sterke" fles op tafel. Dit ten afscheid van onze medebroeders Martin van Moorsel, Callistus Offor en Cândido Luhuma Sousa, die morgen naar de "missie" vertrekken en samen een nieuwe interculturele gemeenschap gaan opstarten in Handel, een kerkdorp dat deel uitmaakt van de parochie Gemert. Wij wensen hen een voorspoedige start en een vruchtbaar apostolaat.
- 3 nov. Martin van Moorsel vertrekt rechtstreeks vanuit Gennep naar Handel, twee andere auto's rijden via Berg en Dal om de spullen van Callistus en Cândido op te halen. Wij hopen allen dat dit het begin zal zijn van een geslaagde missie en wensen hen "bon vent".
- 4 nov. De laatste dagen heeft Piet Delisse veel tijd op het kasteel in Gemert doorgebracht om familieleden, vrienden en kennissen van onze overleden medebroeders in de gelegenheid te stellen de graven van hun dierbaren te bezoeken.
- 5 nov. Om 15.00 uur verzamelt de gemeenschap van Gennep zich in de kapel van Libermannhof voor een gemeenschapsgesprek. In recordtijd worden er weer enkele vitale puntjes op de "i" gezet, enige belangrijke mededelingen gedaan en wordt klaarheid geschapen waar schemer heerste.
- 9 nov. Binnen een paar dagen heeft men in de voormalige geiten-wei van Libermannhof een immens hoge berg grond neergekieperd, ruim voldoende voor het realiseren van bijvoorbeeld een verrassend pretpark: "Klein Zwitserland". Wij wachten de verdere ontwikkelingen nieuwsgierig af en zien toe naar wat de toekomst nog brengen zal.

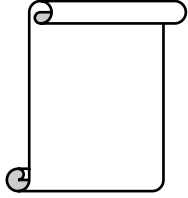
- 10 nov. De oud-missionarissen van de CAR krijgen bezoek van de Heer Jan Jacobs, emeritus hoogleraar Kerkgeschiedenis, die een artikel wil schrijven over het leven en de betekenis van Mgr. Ant. Maanicus, bisschop van Bangassou, in 2000 in Utrecht overleden. Hij hoopt hier bronnen te vinden, die hem kunnen helpen zijn plan te verwezenlijken, bv. bij de paters en broeders die in het bisdom Bangassou werkzaam zijn geweest en in de archieven van de Nederlandse Provincie Cssp. Daarover zijn afspraken met hem gemaakt.
- 11 nov. Harrie Tullemans zal van 11 tot 21 november Oeganda bezoeken, het land waar hij voorheen jarenlang met vrucht gewerkt heeft.
- 12 nov. 10.00 uur studieochtend in de kapel van Libermannhof voor alle spiritijnen van de provincie. Hierbij knopen wij weer aan bij een bestaande traditie om tweemaal per jaar een studiedag te organiseren. Vandaag is de heer Jorge Castillo Guerra uitgenodigd om een inleiding te houden over "Interculturele Parochies", als pastoraal antwoord op de diversificatie van de R.K. Kerk door migratie. De opkomst van de medebroeders is bevredigend.
- 14 nov. Onze medebroeder Walter Damen, die enige dagen geleden met een gebroken heup werd opgenomen in het Maasziekenhuis van Boxmeer, wordt vandaag uit dit ziekenhuis ontslagen en overgebracht naar Huize Madeleine in Boxmeer om te revalideren. Wij hopen dat hij weer spoedig op eigen benen leert staan en zal terugkeren naar Spiritijnenhof in Gennep.
- 15 nov. Vanuit de Centraal Afrikaanse Republiek ontvangen wij het bericht dat de missie van Alindao, waar meerderen van ons jaren gewerkt hebben, door rebellen is aangevallen en waarbij zestig tot tachtig dodelijke slachtoffers te betreuren zouden zijn, onder wie twee priesters. Ook zijn de kathedraal, het woonhuis van de priesters, enkele bijgebouwen en geheel het aangrenzend vluchtelingenkamp in vlammen opgegaan. Een contingent Blauwhelmen uit Mauritanië stond erbij en keek er naar. Dit is weer zo'n bericht dat ons droevig stemt, in de wetenschap dat de weerloze bevolking van heel het land dagelijks aan dergelijke terreurdaden is blootgesteld en dat morgen dus waarschijnlijk weer anderen aan de beurt zullen zijn.
- 19 nov. Het provinciaal bestuur brengt vandaag een bezoek aan de gemeenschap van Heerenveen. Er wordt daar vooral gesproken over enige organisatorische aanpassingen en over de toestand binnen de provincie.
- 20 nov. Om 19 uur is er in de kapel van Libermannhof een gedachtenisviering voor alle overledenen van het afgelopen jaar, georganiseerd door de pastoraal werkster Fenna Bergmans met medewerking van enige medewerkers van Libermannhof en van de heer Ger Keijzers die de muzikale begeleiding voor zijn rekening neemt. De kapel zit goed vol.
- Liselotte Gasseling vervolgt intussen in Spiritijnenhof manmoedig haar "tournee" langs alle bewoners en haar interesse gaat hierbij vooral uit naar de toestand van de "blauwe map", die helaas vaak niet "à jour" is. Iedereen belooft haar natuurlijk deemoedig zijn leven te beteren en zijn map weer helemaal "up-to-date" te maken. Door deze roerende woorden getroost gaat Liselotte vol goede moed weer verder naar de volgende cliënt. Over een paar maanden zal het haar wel duidelijk worden wat er van al die goede voornemens terecht gekomen is.
- 22 nov. Om 13.15 uur staat het bekende Norbertusbusje in Gennep voor de deur en kan de door Piet R. nauwkeurig uitgestippelde Maastocht beginnen. De uiteindelijke bestemming is de Antonius Abt-kerk in Bokhoven, waarvan het oudste deel uit het

begin van de 15^e eeuw stamt. Wij zien dus een hele reeks historische plaatsen aan ons oog voorbij schuiven: Ravenstein met zijn heel eigen historisch verleden; Lith waarvan de oudste sporen dateren uit de tijd van Julius Caesar (700-500 v. Chr.); Gewande, waar reeds in de 15^e en 16^e eeuw door wind aangedreven poldermolens worden gebouwd voor de afwatering van polders; Empel met zijn archeologische vondsten van Keltische oorsprong en met het van veel recentere datum Maximakanaal, de omlegging van de Zuid-Willemsvaart naar de Maas; Engelen, waar in de IJzertijd al mensen woonden, en ten slotte Bokhoven, waar ons een briljante rondleiding wacht in en rond de Antonius Abt-kerk door emeritus pastoor Xaveer van der Spank, Norbertijn, een expert in de ongemeen interessante plaatselijke geschiedenis. Een bezoek aan dit kerkje, met pastoor van der Spank als gids, is voor ieder in de plaatselijke historie geïnteresseerd persoon een ware belevenis. Wij sluiten dit bezoek af met de traditionele kop koffie met gebak in Gasterij "De Lachende Vis" in Empel. De terugreis verloopt in een opperbeste stemming, totdat Piet R. ontdekt dat hij bij het afrekenen in "De Lachende Vis" zijn portefeuille bij de kassa heeft laten liggen. Geen wonder dat die vis maar blijft lachen. Wij maken rechtsomkeer, terug naar die "Lachende Vis". De stemming is intussen wel een paar graden gezakt, vooral als die vis lachend blijft volhouden dat hij geen portefeuille gezien heeft. De terugreis verloopt verder zonder incidenten. Piet R. hoopt intussen stilletjes op een klein mirakel. En een paar dagen later ontvangt Piet, warempel, een bericht, jawel... uit Empel. De portefeuille is terecht. Zij lag al die tijd geduldig te wachten op het parkeerterrein van "De Lachende Vis" op een eerlijke vinder en die heeft zich gelukkig ook gemeld. Eind goed, al goed !

23 nov. Simon van Niel maakt op zijn kamer een ongelukkige val. Men vreest voor een gebroken heup en hij wordt, vergezeld van Pieter Pubben, per ambulance naar het ziekenhuis in Boxmeer gebracht. Daar worden gelukkig geen botbreuken geconstateerd en tegen de avond is Simon weer terug in Libermannhof.

27 nov. Stephen is weer in ons midden om onwillige computers het benodigde zetje te geven om ze weer aan de praat te krijgen. Voor uitzonderlijk hardnekkige gevallen heeft hij zelfs een kitspuit bij zich. Om 15.00 uur horen wij het sein "brand meester" en na een versterkende kop koffie verliezen wij zijn spoor in het mistige landschap tussen Maas en Waal.

Geachte lezer, met het sluiten van deze maand november zijn wij ook aan het einde gekomen van de rubriek "Dagboek" van Spinet in zijn huidige vormgeving. In de volgende nummers van Spinet zal de rubriek "Dagboek" successievelijk vervangen worden door een bijdrage uit één van de Nederlandse Spiritijnse gemeenschappen of groepen (Gennep, Eindhoven, Rotterdam, Heerenveen, Berg en Dal, Handel, Medestanders, Vrienden van de Spiritijnen). Wij danken u voor uw warme belangstelling voor de rubriek "Dagboek" en wensen onze opvolgers veel succes met hun vervangende bijdragen, waar wij met ongeduld naar uitzien.

Overledenen

- 7 oktober In Handel overleed in de leeftijd van 85 jaar de heer Harrie van Hoof, zwager van zuster Antonia Pepers.
- 4 november In Boskoop overleed in de leeftijd van 86 jaar de heer Bertus Houdijk, neef van † pater Krien Houdijk.
- 7 november In Eindhoven overleed in de leeftijd van 97 jaar zuster Maria Aniceta Jenneskens, zus van † broeder Harrie Jenneskens.
- 12 november In Hoogland overleed in de leeftijd van 94 jaar de heer Ton Harbers, zwager van † broeder Evert Schoonderbeek.
- 14 november In Veghel overleed in de leeftijd van 94 jaar de heer Harry Wintraecken, ex-collega van de Spiritijnen.
- 18 november In Nijmegen overleed in de leeftijd van 88 jaar de heer Jan Boon, zwager van pater Herman Voorn.
-

Adreswijzigingen

- 37 M. van Moorsel
O.L.Vrouwenstraat 57
5423 SJ Handel tel 06-41075386
- Op hetzelfde adres wonen nu ook:
C. Luhuma E-mail csluhuma@hotmail.com
C. Offor E-mail callistusoffor@gmail.com
- 38 A.Mpassi E-mail m.alphee4@gmail.com
- 57 G. van Tol
Spoorstraat 185 app. 1.3
6591 GT Gennep
Tel 0485-336564
2^e tel 06-15161579
- 59 M. Uzoigwe: adres in Gennep
Spoorstraat 203 app. 3.2
6591 GT Gennep
Tel 0485-336577
2^e tel 06-84853323
- Urbanus Kithuka E-mail kiokourbanbus23@gmail.com
-

Wij gaan er vanuit dat u de nieuwbrieven wilt blijven ontvangen. Wilt u deze niet meer ontvangen, dan kunt u zich afmelden via: secretariaat-cssp@missie-geest.nl